

Via Veritatis Ad Vitam Sev Exercitia Spiritvalia

Haineuve, Julien

Antverpiae, 1652

Vndecima Veritas. Ad inchoandam nouam vitam, tanti referre, adiungere Christo Domino, vt qui cum illo non est, sit contra illum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60125)

VNDECIMA VERITAS.

Ad inchoandam nouam vitam, tanti referre,
sele adiungere Christo Domino, vt, qui
cum illo non est sit contra illum.

Qui non est mecum, contra me est, in-
quit Christus Luc. 11.

M E D I T A T I O

in vndecimam veritatem.

I. P V N C T V M.

Declaratio eiusdem veritatis.

COnstituto nouæ vitæ decreto, illius for-
ma & imago ab eo desumenda est, quem
Pater æternus nobis proposuit in Archetypum
& exemplum, cuius imitatione finem no-
strum vltimum consequeremur, (a) Is est se-
cundus Adam & nouissimus ab Apostolo
nuncupatus, quod, sicut sequendo errores
& motus primi hominis à recto itinere plu-
rimùm deuiauimus, ita nos eodem reuer-
tere oporteat imitando exempla & mores secundi,
qui eo nomine ipse se vocat viam, veritatem,
& vitam, vt sciremus nos eius ductu veram
vitam consecuturos. Quantus fauor, quod

H 4

is,

(a) 1. Cor. 15.

is, qui erat finis noster, idem quoque se præ-
stitit medium, & ducem eò pertingendi.
Opus erat vitæ regula, inquit (a) Augustinus,
ad quam nostros mores exigeremus, at re-
gula non fuisset utilis, nisi recta, eademque
oculis nostris proposita; quare neque solus
homo, neque solus Deustalis Regulæ vicem
obire poterat, in solo enim homine non fuisset
recta, & in solo Deo videri non potuisset; ne-
cesse igitur fuit, ut Deus fieret homo, quem vi-
rectissimum, & visui expositum, homo seque-
retur. Aptè ergo, & iuxta exercitiorum ordi-
nem succedit aliis hæc undecima Veritas, cir-
ca quam hæc præcipuè consideranda, quic-
sit se adiungere Christo Domino; & tantum
prætereà referre, ut illi te adiungas, ut nō
contra illum esse velis, necesse sit te esse cum
illo.

Primò coniungimus nos Christo Domi-
no, beneficio gratiæ sanctificantis, quæ exclu-
dit omne ab animo peccatum mortiferum,
omnemque eius aliquando committendi vo-
luntatē; Atque hinc ordienda esset nova vita,
si grauiorum essemus noxarum rei, & quam-
uis cōscientia tam enormibus non prematur.
per exercitia tamen solet etiam à leuioribus
exonerari, ut tantò paratior sit ad vnio-
nem

(a) Sequendus Deus erat, qui videri non poterat,
sequendus homo non erat, qui videri poterat: Deus
factus est homo, quem sequeretur homo. Aug. serm.
de Nat. Ch.

nem & consensionem cum illo ineundam, qui
pascitur inter lilia, (a) id est, purarum mentium
 consuetudine delectatur. Quid hac in re tibi
 deliberatum est?

Secundò, iungimur illi per gratias actuales
 quas nobis confert eo nomine, ut obnita-
 mur motibus naturæ, ubique se suaque se-
 ctantis, subiicientisque ijs perturbationibus,
 quas mox deplorauimus, nisi iungamur ac
 consentiamus illi gratiæ ac spiritui, quem
 Iesus paratus est nobiscum liberaliter com-
 municare, tanquam caput nostrum, æquè
 potens ad aspirandam nobis vitam spiritua-
 lem, supernaturalem & Diuinam, quam ap-
 tum est (b) caput hominis ad conferendos
 spiritus animales vitæ naturali sustentandæ
 necessarios. O rem consideratione dignissi-
 mam, totisque viribus procurandam, quan-
 doquidem in ea propriè consistat nouæ vitæ
 ratio, quam inire debemus.

Tertiò, animi affectibus atque intentioni-
 bus illi coniungimur, nullum in mente affe-
 ctum admittendo, nullum amorem, nullum
 desiderium, nullum odium, nullam tristitiam,
 neque aliam aliquam motionem, quæ non sit
 ordinata, penitusque conformis ijs, quas ipse
 in terris degens habuit, aut quarum ipse in
 nobis est author, seu ad pellendas eas, quas na-
 tura commouet, seu in exercitium illustrium
 virtutum, quibus reddamur similes Diuinæ

H 5

illius

(a) *Cant. 6.* (b) *vid. Eph. 4.*

illius vitæ, quæ tota in exercitio horum affectuum, ex quibus virtutes existunt, transigebatur. Quod etiam consideratius circa fines & intentiones, quibus ad agendum, loquendumve permouemur, attendendum est. Nihil nisi vanitatem, nisi voluptates, nisi commoda spectabimus, si sequimur naturæ stimulos, hæc enim cum sui semper studiosa sit, nullibi melius, quam in honore, in voluptatibus & in commodis, conquiescit. At Christo coniunctis desipiunt hæc viles finisstræque^(a) intentiones, neque capeffuntur alia, quam rectæ, rationi consentaneæ, quæque naturæ vim excedunt, imò tales, quales erant illius, dum inter mortales versaretur, aut qualibus etiam modò vitur, dum nobis subsidio est ad gloriam Patris propagandam, ad exequenda sua diuinissima consilia, ad finem illum obtinendum, propter quem viuimus & desudamus in hac vita. Sic ad litteram exprimimus id, quod tantoperè commendauit Apostolus; ^(b) *Hoc sentite in vobis, quod & in Christo IESV*, si nimirum eisdem animi sensus, eisdem fines nobis propositos habeamus.

Est

^(a) *Sicut est veritas in IESV, deponere vos, secundum pristinam conversationem, veterem hominem, qui corrumpitur secundum desideria erroris, renouamini autem spiritu mentis vestræ, & induite novum hominem, qui secundum DEVM creatus est in iustitia, & sanctitate Veritatis. Eph. 4.*

^(b) *Phil. 2.*

Est & quartus modus cōiungendi nos Christo Domino, quatenus paratum gerimus animum ad omnia, quæ placuerit diuinæ illius providentiæ de nobis disponere, tum generatim de vita nostra, tum peculiariter de quouis momento, & de quacunque actione, de manu illius, quidquid seu grave, seu gratum acciderit, admittentes: enimvero attendendum non est, an euenta voluptate condita sint, an respersa molestijs; sed id dumtaxat, quæ possit ea occasione, quam Deus ad gloriam suam, & meritum nostrum amplificandum, submisit, virtus exerceri.

Denique, ut quamcumque actionem nostram perfectam, numerisque omnibus reddamus absolutam, quinto prætereà modo nos illi coniungemus, si dum operamur, identidem coniiciamus in ipsum mentis oculos, (quo modo Pictor exemplar sibi exprimendum intuetur) ut eum imitari possimus, & actionem nostram ad illius exemplum efformare; ut oremus, quemadmodum ille orabat in terris; incedamus, ut ille incedebat; ea simus morum compositione in mensa, in congressibus, alijsque qua erat ille. & sic de reliquis; nam teste D. Ioanne, (a) qui dicit se in ipso manere, debet sicut ille ambulavit, & ipse ambulare, debet sicut ille, & loqui & tacere, & vivere, denique agere vniuersa.

Atque tanti hoc refert, ut, præterquam
H 6 quòd.

(a) 1. Ioan. 2.

quòd nihil bene recteque fiat, nisi ita conspi-
retur, viuatursque cum illo, regressuri simus
in antiquam vitiorum filuam, adeoque non
tantum non cum illo, verum etiam contra
illum futuri simus. Eius veritatis ipse est præ-
co, & manifesta ratione euincitur, nam omni
omnino amore affectuque vacui esse non
possumus; Quando id actum est, ne te amares,
oblatus est Iesus, cuius usu familiari fruere-
ris, in quem amorem tuum transferres, quem
sequereris potius, quam te, & quam crea-
turas in perniciem tuam coniuraras: quòd si
ab illo discesseris, redibis in te, resumesque
immoderatam tuam viuendi consuetudi-
nem, & ipsa hæc consuetudo tam illi aduer-
satur, quam vitium virtuti, (a) quam veritati
mendacium, quam luci tenebræ, quam mori
vitæ. Id igitur statuendum est, vt aut esse ve-
is cum illo, aut contra illum. Vrgendus hic
animus. Neutris hinc esse non licet, aut ab illo
standum, aut aduersus illum. Vide quid sta-
tuas.

(a) Ex 2, Cor. 6.

II. P V N C T V M.

*Adversio ad vitam præteritam & sta-
tum præsentem.*

Vide ne aliquid in animo resideat fermenti
veteris, & inanum illarum opinionum
qui-

quibus olim credidisti fieri omnino non posse, aut rem nimis esse arduam tibi que difficilem, ut Christum imiteris, eiusque exemplis insistas: Error est, quo exsoluendus es. Nihil unquam tibi præceptum est, quod situm non sit in tua potestate, accedente potissimum Divinae gratiae præsidio; cum ergo imitatio Christi sit tibi præcepta, dubitare non debes, quin fieri à te possit, præsertim cum, teste Augustino, (a) ad hoc præcepta sit, ut eius exemplo, ad res magis arduas confortare. Non hoc tibi imperatur ut facias, quæ fecit Iesus, neque ut tam eximia sis animi demissione, aut patientia, atque ille, sed ut oblatiis occasionibus, quantum volet gratia & vires tuæ patientur, proximè insistas eius vestigijs. Ita perfectissimis sanctissimisque propositis est in exemplum, ut etiam imperfectiores habeant, quod imitentur; Totidem enim sunt gradus imitationis, quam variae sunt conditiones, & quot personæ, quæ illum imitando perficere se possunt. Eam ob rem dicitur (b) *flos campi & lilium convallium* omnibus patientium, non verò hortorum, qui ad paucos

(a) Neque imperaret hoc Deus, ut faceremus, si impossibile esse iudicaret, ut hoc ab homine fieret: si considerans infirmitatem tuam deficiis sub præcepto, confortare in exemplo. Sed etiam exemplum ad te multum est. adest ille, qui præbuit exemplum, ut præbeat & auxilium. August. in Ps. 56.

(b) Cant. 2.

cos pertinent & ad quos solis dominis pateat accessus. Idcirco etiam D. Ioannes eum vidit, in admirabili illa forma, quam describit initio Apocalypseos, quæque diuersos Ecclesiæ gradus, variasque personas repræsentat, quas sibi vnire, velut membra sui corporis paratus est, modò illæ velint, neque effrænata viuendi licentiâ sese sejungant.

(a) *Caput eius & facies sicut Sol lucens in virtute sua, designat supremos Dominos, seu Ecclesiastica, seu sæculari potestate fulgentes; Capilli candidi tanquam lana alba, & tanquam nix, sunt Consiliarij & rerum publicarum administris; In dextra eius stella septem, & ex ore eius gladius acutus exiens, & vox tanquam vox aquarum multarum, sunt Episcopi & Prælati, Doctores, Concionatores alijque qui se lucris animarum totos impendunt; Oculi, tanquam flamma ignis, notant Gubernatores & iustitiæ administrandæ præfectos: Zona illa aurea, quâ ad mammillas præcingebatur, exhibet Sacerdotes, Religiosos, Virgines, & alios qui castimoniam leges sibi proposuerunt; Pedes eius similes aurichalco, sicut in camino ardenti, denotant opifices, & qui artibus illiberalibus manuarioque opere vitam sustentant: quique nihilominus non desinunt illi coniungi, modò in sua conditione viuant agantque ex illius præceptis, & propter fines quos ille intendit.*

Vides igitur neminem ab hac coniunctio-

(a) *Apoc. I.*

ne excludi, nisi quis metu & apprehensione difficultatum se ipse eximat, vti fecit nequam ille, & deses seruus (a) qui defodit sibi creditum talentum, quod in vtilitatem Domini sui impendere debuisset, & diligenti eius usu illustrius aliquod munus promereri. Absit, nihil metue, tantum abest, vt deuotio & imitatio Christi Iesu tibi futura sit grauis & molesta, vt etiam temperatura sit & lenitura reliquas omnes molestias, imò supplex deprecare, quod aliter quàm oportebat de illius bonitate senseris.

(a) Luc. 19. Timui te, quod homo austerus es.

III. P V N C T V M.

Propositum in futurum.

VT rectè concipias propositum te, modis omnibus ante consideratis, coniungendi tam arcè Christo Domino, vt ab eius societate nullus te vnquam casus auellat: scias imprimis ad hoc grauissimè te obligari, nisi spem omnem frugis deinceps melioris penitus seponere lubeat; (a) nihilominus ita, tamque liberali animo illi te trade, vt tamen nulla te vrgeret obligatio, velles tamen ex reuerentia personæ ipsius & quia meretur, id præstare. Nam eas promerendo gratias, quas tibi obtinuit, & actionibus suis designando viuendi

(a) Vide Bernardum in illa verba: Cant. 2. Fasciculus myrrhæ dilectus meus &c.

uendi exemplum , in quod intueris, vitam tuam informares , simul quoque promeruit ab animo tuo, nisi prorsus ingratus est , ut lubens acceptes illius gratias , ut in eius imitationem toto affectu rapiaris, neque Iesus tibi sit minori incitamento, ut illi seruias , quàm exemplo, ut discas, quàm illi sit ratione seruiendum. Et quid æquius est , quàm ut istos labores, quos te Homo Deus exantlauit, perire non sinas ? & si ille tanto fuerit in te affectu ut pro te laboraret, ut tanto illum & te amore prosequere , ut illius laboribus & exemplis (a) fruaris, maximè cum tam amabilia, blandaque sint ut non solum facienda doceant , sed etiam ad executionem illorum, quæ discimus, pelliciant.

O mi Iesus, fieri ne ergo potest , ut imiter te, imò fieri ne potest, ut hoc ego possim, & tamen nolim ? aut si modò velim , id dum fert occasio, re ipsa non exequar ? Anime mi, generosè subi vinculum illud sequendi Jesum , etque adhærendi, ut perpetuò, & vbique eius insistas vestigijs; via enim est, & donec eris cum illo , vbicumque locorum fueris , nunquam aberis à recto tramite. Propositum igitur tuum sit, te nolle vllò casu, vllàve itineris molestia

(a) Sumo mihi exempla de homine, & auxilium à potente, illa tamquam pigmentarias species, hoc tamquam ut aciem eas... Hoc tibi electuarium habet, anima mea reconditum in vasculo vocabuli huius, quod est Iesus, &c. Bern. Serm. 15. in Cant.

lestiâ ab illo diuelli, nam præstat constanter tenere viam, etiam cum aliqua molestia, quàm illius metu tædioque deuiare.

COMPENDIUM MEDITATIONIS in vndecimam veritatem.

I. P V N C T V M.

Declaratio eiusdem.

Cum iam deliberatum sit, nos conuertere, & recto calle tendere ad finem à quo deflexeramus, cumque Iesus sit Via, Veritas & Vita, hoc est vera via ducens ad veram vitam, scilicet finem nostrum: debemus tam arcta societate nos illi iungere quàm securi esse volumus de via, quæ eò ducit, quò tendimus & aspiramus. Considera igitur, quid sit illi coniungi, & quanti illud sit, quamque necessarium. Non solum illi vnimur per gratiam sanctificantem, quæ nullum patitur peccatum mortiferum, neque solum per gratias actuales leuiores vitia excludentes, verum etiam per vnionem affectuum, & intentionum, ad illius affectus intentionesque efformatorum; per cōsensionem voluntatis nostræ cum omnibus, quæ circa nos nostraque statuerit; denique per imitationem actionum illius, dando operam vt nostras ex illius exemplo componamus, vt ambulemus, sicut ille ambulauit,

uit, ut in ipso ~~et~~ cum ipso maneamus. Hoc enim verò est illi se coniungere, si ex illius vita & moribus, nostram vitam, moresque exigimus.

Idque adeò necessarium est, ut si nō sumus cum illo, contra illum simus; si non componimus affectus nostros, nostra verba, & opera ad exemplum vitæ illius, & ex præscripto gratiarum nobis collatarum, dissoluimus nos ex naturæ sensuumque effrenatis cupiditatibus, eaque viuendi dissolutio tam Christo contraria est quam vitium virtuti, nox diei, & mors vitæ. Hinc totius mali nostri origo est, quòd hactenus ex mundi amorisque proprio præscripto vixerimus; & ad hoc nobis datus est Iesus, ut inde nos abstraheret, nos erigeret, nostræque consuleret saluti; adeoque alteruter nobis in Ducem viuendique normam eligendus est, aut amor nostri, aut amor Iesu. Cum utroque vnà viuere non possumus, neque sine alterutro, vide igitur, quem deligas, & an non sit satis argumenti ut deligas Iesum, quòd non possis non esse cum illo, quin illicò sis contra illum.

II. P V N C T V M.

Aduersio in vitam præteritam, præsentemque.

Nisi attenderis, ex priore vita inhærebis menti falsa quædam persuasio, errorque mun-

mundanus, quasi nimium tibi sit Christum imitari, eiusque consilij & dispositionibus vniri, quemadmodum vnitum te esse oportet, vt sis cum illo. Error est, aut ab ignorantia proueniens, quod nescias tam varios esse gradus huius Diuinæ imitationis, quàm variae sunt hominum conditiones: aut qui procedit à malitia, quod nolis adlaborare huic imitationi, tibi que vim illam facere, vt non viuas, nisi ex præscripto, ductuque illius.

Agnosce hunc errorem, & si audieris Iesum esse florem campi, non horrorum; esse lilium conuallium, non montium, crede ijs idcirco nominibus appellari, quod omnibus det liberum ad se accessum, quodque vitio fiat tuo, si non accedis; & quamuis ad illum accedendo, enitendum sit in montem perfectionis, tam facilem tamen esse adscensum, atque si in conuallem descenderetur. O mi Jesu, perperam credidi, in te considerando, imitandoque esse difficultatem; agnosco culpā meam, & profiteor, à tui consideratione, imitationeque potius omnem difficultatem amoueri.

III. P V N C T V M.

Propositum in futurum.

Incumbit tibi necessitas, vt quā arctissimè, & modis omnibus, quibus ea fieri potest vnio,

vnio, te cum Iesu coniungas: hanc necessitate
 rem meditatus es, vt te cogeres ad debitum
 officium tuum, nolim tamen eò te solius ne-
 cessitatis intuitu compelli; alij sunt stimuli
 qui te pelliciant, ac æquè excitent ad eius se-
 quenda vestigia, ac si nulla necessitate tenere-
 ris. Sola ipsius merita eam apud animam
 tuam vim habeant, oportet. Talia tibi reli-
 quit vitæ suæ exempla, & in suis laboribus ta-
 le robur, talesque gratias, ad eum imitan-
 dum, opportunas promeritus est, vt vel hoc
 solo titulo (nisi insigniter ingratus es) digni-
 fimus quoque sit, cuius gratijs obsequari
 quemque imitèrè. Illius vita locum obtinet
 exempli, & incitamenti: Exempli, vt discas
 quid & quo modo agendum sit: Incitamen-
 ti, vt agere velis quæ agenda esse didicisti.
 Eximium Magistrum, o ducem adeundæ æ-
 ternæ felicitati securissimum! Facit ille, vt
 sciamus, quo modo illam adire oporteat; faci-
 cit, vt quæ scimus, etiam velimus; facit idem
 denique, vt quæ volumus, possimus.

DVOD